

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 42P/33/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6625201094
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2025:6625201094.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou Mgr. Lenkou Ragačovou Černíkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. A., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka B. A., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto C. a otec neuvedený, o návrhu navrhovateľky: D. E., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom F. X, C., t.č. G. H., C. na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú A. A., narodenú XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti D. E., narodenej XX.XX.XXXX, ktorá je povinná poskytovať maloletej osobnú starostlivosť v rovnakom rozsahu v akom ju poskytujú rodičia, zároveň je povinná v bežných veciach maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto rodičov. V podstatných veciach potrebuje súhlas rodičov.

II. A. B. A., narodená XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletej A. A. mesačným výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred počnúc vykonateľnosťou rozsudku, a to na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

III. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 15P/111/2024-54 zo dňa 30.09.2024, právoplatného a vykonateľného dňa 03.01.2025 v časti o úprave starostlivosti matky o maloleté dieťa.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti a úpravy vyživovacej povinnosti matky vo vzťahu k maloletému dieťaťu.

2. Naposledy bolo vo veci starostlivosti o maloleté deti rozhodnuté rozsudkom okresného súdu Lučenec sp. zn. 15P/111/2024-54 zo dňa 30.09.2024, právoplatným a vykonateľným dňa 03.01.2025, ktorým súd zrušil rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 10P/71/2021-83 zo dňa 15.12.2021, právoplatný a vykonateľný dňa 07.02.2022, ktorým bola maloletá A. A., narodená XX.XX.XXXX zverená do náhradnej osobnej starostlivosti E. A., narodenej XX.XX.XXXX, a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.) a maloletá A. A., narodená XX.XX.XXXX bola počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku zverená do osobnej starostlivosti matky B. A., narodenej XX.XX.XXXX, ktorá je zároveň oprávnená a povinná maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

3. Na pojednávaní dňa 07.05.2025 uskutočnenom za osobnej prítomnosti všetkých účastníkov konania, navrhovateľka trval na podanom návrhu, že zabezpečí starostlivosť o maloleté dieťa do času, kým

sa o dieťa bude vedieť matka opätovne sama postarať. Matka vyjadrila súhlas so zverením maloletej dcéry do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, nakoľko nemá vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Kolíznym opatrovníkom mal na základe skutočností získaných počas sociálneho zisťovania v domácnosti navrhovateľky a matky za to, že zverenie maloletej A. A. do náhradnej osobnej starostlivosti D. E. je v záujme maloletého dieťaťa.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, prečítaním návrhu na začatie konania, rozsudku Okresného súdu Lučenec vo vzťahu k poslednej úprave starostlivosti o maloleté dieťa, správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 30.04.2005, lustrácie navrhovateľky v registri trestov a centrálnom registri správnych deliktov a priestupkoch, lekárskeho potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti navrhovateľky vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

5. Podľa § 44 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňajúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

6. Podľa § 45 ods. 1 až 9 zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej

osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

7. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

10. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletá A. A. sa nachádza vo výlučnej starostlivosti navrhovateľky. Súd mal v konaní preukázané, že navrhovateľka je fyzickou osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, je zdravotne spôsobilá starať sa o maloleté dieťa. Keďže navrhovateľka sa o maloletú riadne stará a v starostlivosti navrhovateľky neboli zistené žiadne nedostatky, mal súd za to, že navrhovateľka spĺňa osobnostné a morálne predpoklady pre starostlivosť o maloleté dieťa a vykonaným dokazovaním mal súd zároveň preukázané, že spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Zároveň matka so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasila. Preto súd návrhu navrhovateľky vyhovel a zveril maloletú A. A., narodenú XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti D. E., narodenej XX.XX.XXXX, ktorá je povinná poskytovať maloletej osobnú starostlivosť v rovnakom rozsahu v akom ju poskytujú rodičia, zároveň je povinná v bežných veciach maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto rodičov. V podstatných veciach potrebuje súhlas rodičov.

11. Pokiaľ ide o úpravu vyživovacej povinnosti matky k maloletému dieťaťu, navrhovateľka a matka sa dohodli na úprave vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu v minimálnom rozsahu, splatného vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom vykonateľnosti rozsudku. Kolízny opatrovník voči výške dohodnutej sumy výživného nemal námietky. Preto súd uložil matke povinnosť

prispevať na výživu maloletej A. A. mesačným výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred počnúc vykonateľnosťou rozsudku, a to na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

12. Zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 15P/111/2024-54 zo dňa 30.09.2024, právoplatného a vykonateľného dňa 03.01.2025 v časti o úprave starostlivosti matky o maloleté dieťa.

13. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

14. Po vyhlásení rozsudku účastníci konania zhodne uviedli, že sa vzdávajú práva podať voči rozsudku odvolanie.

15. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 221 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania.

17. Podľa § 368 CSP, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné, nakoľko sa účastníci konania po vyhlásení a odôvodnení rozsudku práva podať odvolanie výslovne vzdali podľa § 368 CSP.

Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.